

Program Infrastruktura
Monitoringu Wód Podziemnych
Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa
tel. 22 45 92 441, fax. 22 45 92 441

Sieć obserwacyjno-badawcza wód podziemnych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego

*Stacja hydrogeologiczna I/1198 Szczytna (woj. dolnośląskie)
– widok ogólny terenu stacji
i wnętrza obudowy studni nr 1*

**Wizytacja stacji hydrogeologicznych
sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych
22-24 kwietnia 2015 r.**

Obserwacje położenia zwierciadła wód podziemnych oraz wydajności źródeł w sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy od 1972 r. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2012, poz. 145 z późniejszymi zmianami), za funkcjonowanie sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych odpowiada państwowa służba hydrogeologiczna. Państwową służbę hydrogeologiczną pełni Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy.

Od dnia 1 kwietnia 2006 r. badania monitoringowe prowadzone są w oparciu o zatwierdzony przez Ministerstwo Środowiska program monitoringu¹. Obecnie sieć podlega reorganizacji wynikającej z konieczności przypisania jej nowych zadań oraz realizacji zobowiązań związanych z wdrażaniem Dyrektyw Unii Europejskiej².

Celem badań jest ocena stanu ilościowego i chemicznego jednolitych części wód podziemnych na terenie całego kraju.

Wyniki monitoringu powinny umożliwiać:

- dokumentowanie i ocenę dynamiki zmian ilości oraz chemizmu wód podziemnych; dostarczyć danych dla sporządzania raportów na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska, planów gospodarowania i ochrony wód oraz innych opracowań i dokumentów,
- ocenę sytuacji hydrogeologicznej w kraju i w poszczególnych jego regionach oraz jej prognozowanie,
- ocenę zagrożeń hydrogeologicznych,

¹ Kazimierski i inni, 2005 – Program monitoringu jednolitych części wód podziemnych, oraz Kazimierski i inni, 2005 – Program jednolitego systemu monitoringu wód podziemnych.

² Głównie: Dyrektywy 2000/60/EC Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej z dnia 23.10.2000 r. ustalającej ramy działań Wspólnoty w zakresie polityki wodnej i Dyrektywy Rady (91/676/EWG) z dnia 12.12.1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

- udostępnianie, rozpowszechnianie informacji o dynamice i stanie wód podziemnych,
- wpływu na ekosystemy zależne od wód podziemnych.

Przedmiotem badań są wody o zwierciadle swobodnym (wody gruntowe) lub napiętym (wody wgłębne) użytkowych poziomów wodonośnych³, przy czym w przypadku wód gruntowych kryterium użytkowości poziomu wodonośnego nie jest obligatoryjne.

Badania realizowane są w punktach badawczych wód podziemnych, którymi są: studnie, specjalnie odwiercone otwory badawcze, piezometry lub źródła.

II/1283/1 Kaleń Mała (woj. wielkopolskie)

II/977 Okuniew (woj. mazowieckie)

II/1656 Szyndzielnia (woj. śląskie) – źródło

W skład sieci obserwacyjno-badawczej wchodzi punkty monitoringu stanu ilościowego, w których prowadzi się pomiary położenia zwierciadła wód podziemnych lub wydajności źródeł, oraz monitoringu

³ Użytkowy poziom wodonośny – poziom wodonośny spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe, z którego w sposób trwały można pobierać wodę wysokiej jakości

stanu chemicznego, w których bada się skład chemiczny wód podziemnych. Część punktów badawczych wykorzystywana jest w badaniach zarówno stanu chemicznego, jak i stanu ilościowego.

Zakres pomiarów obejmuje:

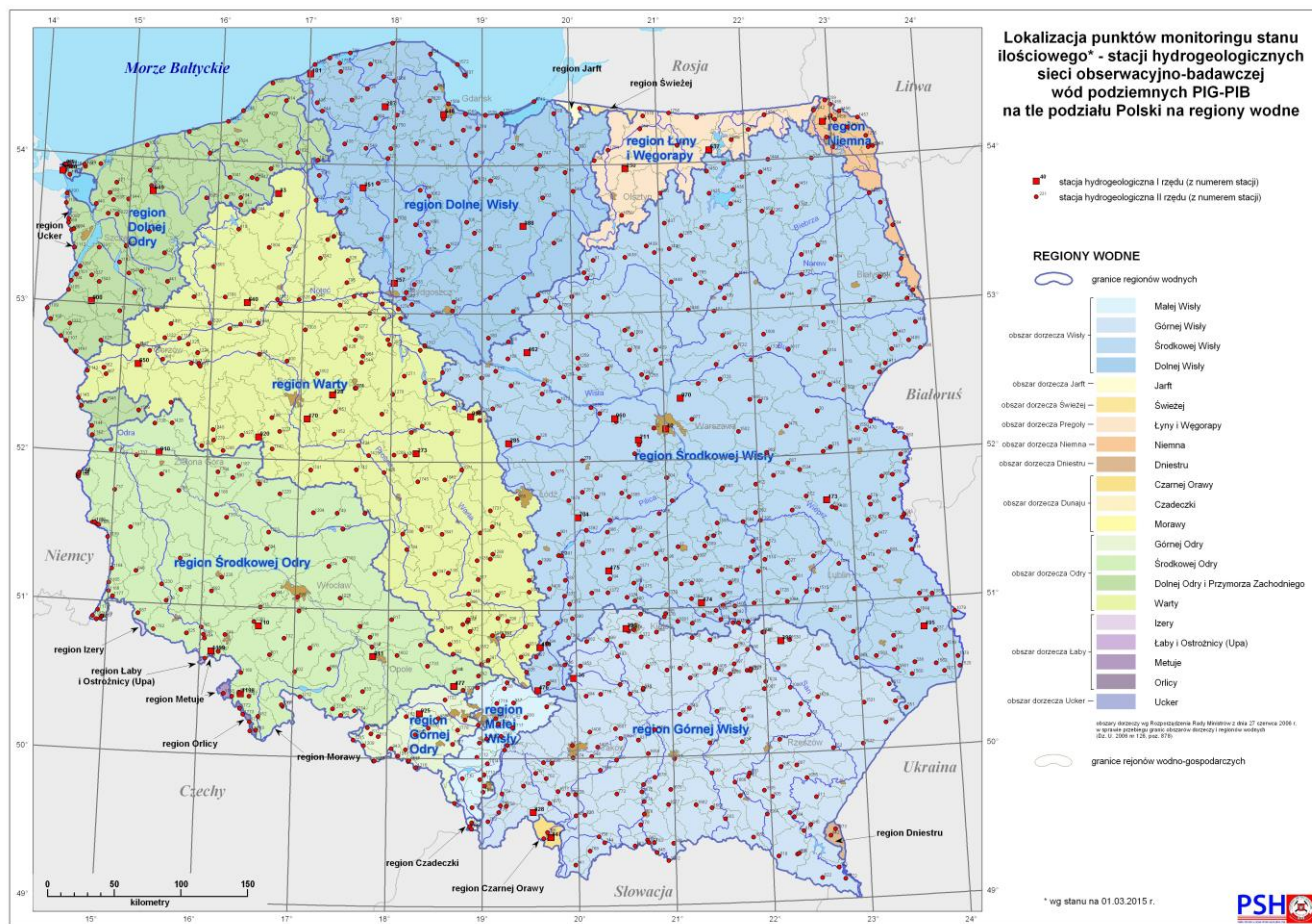
- pomiar głębokości położenia zwierciadła wody w stacjach hydrogeologicznych I rzędu, od III kwartału roku hydrologicznego 2007 prowadzony codzienne o godzinie 6⁰⁰ UTC,
- pomiar głębokości położenia zwierciadła wody lub wydajności źródeł w stacjach hydrogeologicznych II rzędu, prowadzony raz w tygodniu w poniedziałek o godzinie 6⁰⁰ UTC,
- opróbowanie wybranych punktów badawczych w celu określenia ich stanu technicznego.

Liczba punktów badawczych w sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych zmienia się na przestrzeni lat. Związane jest to przede wszystkim z jej rozwojem. Obecnie obserwacje prowadzone są w 1151 punktach badawczych (stan na 31.03.2015 r.).

W sieci obserwacyjnej wyróżniono dwa rodzaje stacji hydrogeologicznych:

- stacje hydrogeologiczne I rzędu, zlokalizowane w miejscach reprezentatywnych dla regionów hydrogeologicznych; składają się zwykle z kilku otworów wierconych, ujmujących wszystkie użytkowe poziomy wodonośne występujące w miejscu lokalizacji stacji; obecnie w skład sieci wchodzi 46 stacji hydrogeologicznych I rzędu,
- stacje hydrogeologiczne II rzędu, którymi są pojedyncze otwory wiercone lub obudowane źródła - stan na marzec 2015 r. - 984 punkty badawcze.

Wybrane stacje hydrogeologiczne wyposażone są w zestawy do automatycznych pomiarów zwierciadła i temperatury wody podziemnej oraz ciśnienia atmosferycznego.

Lokalizacja punktów monitoringu stanu ilościowego – stacji hydrogeologicznych sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych PIG-PIB na tle podziału kraju na regiony wodne

Opracowali:
Jolanta Cabalska
Michał Galczak
Sylvia Maciąg
Anna Mikołajczyk

Wykorzystano materiały opracowane
w ramach realizacji zadań PSH